

מדריך לכשרות

עלון יומי להתאחדות הקהילות

יום שבת קודש | כו סיון | פרשת שלח

מס' התשע"ה

נתייסד בארה"ב בחודש אדר-ניסן ה'תשל"ד משנה א' קונטרס א' (כרך א')
עד חודש אדר-ניסן ה'תשנ"ח - שנה ח' קונטרס מ' (כרך ח'),
וכעת מתחדשים וממשיכים בעושה"ת בעלון יומי לכל ימות השנה

כולל תשובות מכתבים וביורורים
בענין כשרות המאכלים והבשר

גלון מס' 262

דבר המערכת (בהמשכים)

שאלה אל כ"ק אדמו"ר שליט"א, האם מותר לאכול מהכשר הקראים או הדרדעים?

תשובה:

א. על כשרות הקראים, ראה מה שכתבו על זה הרבנית הראשית לישראל - ב. ועל כשרות הדרדעים, ואם מותר לסמוך עליהם לשמוע דרשותיהם ולצרפם למנין ועוד, נעתיק לכם את חרם שיצאו נגדם 153 גדולי ישראל בשנת תרע"ד ונדפס בכח הזוהר חלק ז'.

כשרות על פי העדה הקראית
תל"פ (שלום רמ') 11-04-39006
ניצה כהן נ' הרבנות הראשית לישראל
תק-של 2011 (4), 19289 (2011)
בבית משפט השלום ברמלה

על איטליז ברמלה נתלה שלט "כשר בהשגחת היהדות הקראית", בעלי האיטליז קבלו הודעה בדבר בררת קנס, בהתאם לחוק איסור הונאה בכשרות, ובקשו להשפט. לטענתם מאחר שכתבו במפורש על השלט שהאיטליז כשר "בהשגחת היהדות הקראית", לא עברו על איסור הונאה בכשרות. בית המשפט מרחיב את הדיבור על הרקע ההיסטורי של העדה הקראית והיחס אליה מצד היהדות הרבנית. פסק הדין ניתן ביום י"ז במרחשון התשע"ב (14.11.11).

השופט הישאם אבו שחאדה:

על הקרע ההיסטורי שבין היהודים "הרבנים" ליהודים "הקראים" השם "קראים" בא מלשון "קרא" שמובנו קריאת הדברים על פי הפשט וההיגיון בלשון הכתוב במקרא. לדעת הקראים אין ביאור המצוות בתורה יכול להתבסס על מסורת, אלא על פירוש הדברים בתורה ככתבם וכלשונם. לפיכך, הקראים מאמינים ב-"תורה שבכתב", והיא התנ"ך, ומתנגדים לכל הקרוי "תורה שבעל פה" כגון משנה, תלמוד מדרשים וספרות רבנית. הופעת הקראים קשורה בשמו של ענן בן דוד שהיה, לפי המסורת הקראית, בנו של ראש הגולה בבבל ברבע השלישי של המאה השמינית לספה"ג. יש הטוענים שפרישת הקראים מהרבנים מקורה בכלל בימי בית שני. מכל מקום, הקראים התפתחו להיות פלג נפרד בתוך היהדות ואשר מובחן מפלגים אחרים כגון החסידים במאה השמונה עשרה, אנשי חב"ד, היהודים הרפורמים והיהודים הקונסרבטיביים, אשר מעולם לא נפרדו פירוד של ממש מהזרם היהודי העיקרי, הוא הזרם הרבני. ראו בענין זה:

המשך בעלון הבא

דבר המערכת

המערכת על תיקון הכשרות

יותר מאלף ספרים וקונטרסים וקול קורא'ס שיצאו לאור במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

תיקון הברית

על שמירת ותיקון פגם הברית דיניו ומנהגיו

מצב הכשרות בימינו

חזקת כשרות של הרבנים המכשירים

מהמתרחש בעולם הכשרות

מאמרים שנכתבו בארצות הברית לפני מאה שנה בענייני הכשרות

מה אנחנו אוכלים? מי מספק לנו את הבשר?

כתבות מהעיתונים שרוב הבשר שאנחנו אוכלים, בא מהערבים.

שמע בני עצות לתיקון הכשרות

מכתבים למערכת



ועד הכשרות להתאחדות הקהילות

ארגון המוקדש לתיקון מצב הכשרות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת



יותר מאלף ספרים וקונטרסים וקול קורא'ס שיצאו לאור במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

תיקון הברית

על שמירת ותיקון פגם הברית דיניו ומנהגיו

לשום ילוד אשה, מוטב לו שיבוש בעוה"ז ולא יצטרך ליבוש בעוה"ב.

פוק חזי מ"ש הגה"ק מוהר"ר הלל מקאלאמייע זצוק"ל (במשכיל אל דל ח"ג כ"ב פ"ה) כהאי לישנא: יש מהמנהיגים אשר עבור רך לבבם מחזיקים לעמוד לימין השוחטים הגם שאינם ראויים משום דטפלי תלו' בהו. ואוי לרחמנות כזה... וגם הוא בעצמ (השוחט) ישוב אמריו לו כשיעברו עליו ימי הרעה בכף הקלע או בצער גלגול איזה בעל חי, אז במר נפשו יבכה ויאמר, הלא טוב טוב הי' לי עתה אם לא הי' מרחם עלי להחזיקני וגם הייתי ממהדורי פתח. כי רחמנות נהפך לי לאכזריות וכו' עכ"ל. וזה כתב בנידון שוחט שיצטרך לחזור על הפתחים אחר שהעבירוהו, כ"ש לדלג על האמת ולעשות שתיקה דרבנן בו בפרק שהזמן גרמא להרים קול כשופר ולהתריע בקרית חוצות. פלוני אלמוני מקלקל בשחיטה ובשרו פיגול והכל משום טירחא קלה של השוחט להדר בתר פרנסה אחרת, וכבוד המדומה שלו, היו לו תהי'. (ש"ת מגינת ראש יור"ד סי' כ"ד).

1) מצאתי בס' חלקת חכמה סי' ל"ב בזה"ל: ואודות מה שנשאלתי מכ"ת האיך להתנהג עם שוחט שנתפס מקלקל ושורת הדין להעבירו, אולם רבים קמו למולו כי הוא מגודל היחוס נוצר מגזע צדיקים וקדושים. וגם יש בו כבוד עצמו שידוע ומפורסם לת"ח ומנכבדי העיר, והרבה חששו חז"ל לכבוד בני אדם עד שהקילו לרחות איסור דרבנן בשבילו ואמרו "גדול כבוד הבריות שדוחה ל"ת שבתורה" וכו' ואחר כ"ז ברצונו לידע דיני' דהאי גברא במאי.

הנה הקשה לשאול מעמדי דבר שאני משתמט להורות בו לכתחילה בפרט שקשה לי לדון מרחוק וכ"ת יושב בפנים וחכמתו בחוץ תרונה ודאי ישכיל יותר ממנו לשית עצות בנפשו כדת מה לעשות. ברם כיון שכבר דפק על פתח רש לא אמנע מלחו"ד אלמלי בא לידי דין כזה כפי שאני מבין משורות מכתבו מבוכתו. בשגם שכל ישראל ערבינן זה בזה (שבועות לט. סוטה לו, ר"ה כט. ברש"י) א"א להסתלק לגמרי נפשי מזה.

מצד ענין כבוד אין מקום להקל כלל כי אפילו במקום בזיון גדול אשר התירו גם לדחות איסור תורה כמבואר בתוס' שבועות, ובמ"א ה' ציצית סי' י"ג באורך. מ"מ כ"ז בנידון שוא"ת אבל לא בקום ועשה להחזיק שוחט באומנתו על אף שהוא בכלל שוטה ואינו מרגיש, וגם לרבות שאר קלקוליו.

ומה שכ' שחותר מגזע תרשישים תמהני עליו מה זה צידוד להקל דא"כ לא תמצא כלל שוחט שיהא מותר להעבירו. דמבואר בש"ס ב"מ (ר"פ השוכר את הפועלים) דמי

המשך בעלון הבא

אלו הוא כך, ערב סתם הוא שהמלוה הולך להלוה, ואם אין להלוה הולך להערב; ערב קבלן הוא, שהמלוה יכול לילך למי שהוא רוצה, וערב שלוף דוץ הוא, שהמלוה הולך רק להערב. ומובא ברמב"ם שמחוייב בערבות על כל דבר.

והנה מבואר בשם תלמידי הבעל שם טוב, דנוטר ברית רואה האמת, ופנחס ראה זאת, וממילא הי' מחוייב למחות, ובגמרא סנהדרין פרק חלק איתא: שפנחס מסר נפשו על זה והי' מוכן ממש ליהרג, ובשביל זה זכה ל"בריתי שלום" ופעל אשר "ותעצר המגפה", וכיון שמחה לכן "ויכפר על בני ישראל".

ובגמרא הנ"ל (דף פ"ב ע"ב): "ראוי כפרה זו שתהא מכפרת והולכת לעולם" (דכתיב ברית כהונת עולם תחת אשר קנא לאלקיו ויכפר, רש"י. ובחידושי אגדות מהרשי"א כאן: מדלא כתיב וכפר על בני ישראל וגו', בלשון עבר, וכתיב ויכפר בלשון עתיד). ובבבבי יששכר (מאמרי חודש תשרי, מאמר ד' סימן ז') הלשון הוא: ראוי שתהא הכפרה הזו מכפרת והולכת עד סוף כל הדורות.

וכתב בבני יששכר שם בשם הקדוש מהר"ש מקרלין הי"ד, שיש מדרש חז"ל, שאמר אליהו (וה פנחס), רבונו של עולם, כיון שמידתי היא שאני מקנא ולא אוכל לסבול חטא ועון, פן יהי' אבי הבן המכניס בנו לברית, בעל עבירה, ולא אוכל לסבול. והשיב לו הקב"ה, אז אכפר לאבי הבן עונותיו. ואמר לו אליהו עוד, פן יהי' המוהל והעומדים שם בעלי עבירה, והשיב ד' שיכפר גם לכל העומדים שם.

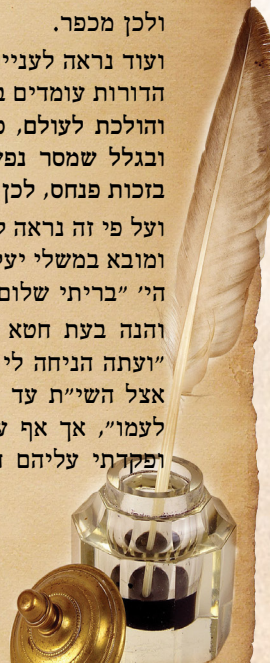
ולפי הדברים האלה יש לפרש הפסוק, שפנחס זה אליהו, אשר קנא לאלקיו, הואיל והוא מקנא ולא יוכל לסבול עבירות, לכן ויכפר על בני ישראל, יכפר ד' לכל מי שיעמוד אצל כסא של אליהו. ותבין מה שאמרו חז"ל הנ"ל שתהא הכפרה הזו מכפרת והולכת עד סוף כל הדורות. ע"כ.

ולעניית דעתי נראה לפי הנ"ל בפסוק "דמו מידך אבקש", דאחד ערב לחבירו עד סוף כל הדורות, וכתב החפץ חיים בפירוש "עלינו ועל דורותנו ועל כל דורות", דקאי על ברית בין הבתרים. וממילא נמצא שקבלנו עונשים על כל הדורות. ומרובה מדה טובה ממת פורעניות, ולכן כיון דבמדת פורעניות כן, כל שכן במדה טובה "ראוי כפרה זו שתהא מכפרת" כו'. וכל שכן פנחס שהוא הגין על כל הדור, ממילא הגין לכל הדור גם בלי ברית, דהא דפנחס הרג לזמרי הוא משום ערבות, וממילא מרובה מדה טובה ממת פורעניות, ולכן מכפר.

ועוד נראה לעניית דעתי ליישב בסייעתא דשמיא, דלהיות וכל הדורות עומדים בזכות פנחס, לכן ראוי כפרה זו שתהא מכפרת והולכת לעולם, כיון דבלי מסירת נפשו היה כליה חס ושלום, ובגלל שמסר נפשו והציל כלל ישראל וכל קיום העולם הוא בזכות פנחס, לכן ראוי כפרה זו שתהא מכפרת והולכת לעולם. ועל פי זה נראה ליישב דברי המדרש "בדין הוא שיטול שכרו", ומובא במשלי יעקב מהמגיד מדובנא, שהקשה למה דוקא אצלו הי' "בריתי שלום" ולא אצל אבותיו, עיי"ש המשל.

והנה בעת חטא העגל כשאמר לו הקב"ה למשה רבינו ע"ה "ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם גו'", פעל משה רבינו אצל השי"ת עד אשר "וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו", אך אף על פי כן אמר לו השם יתברך "וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם", ופירוש רש"י "עתה שמעתי אליך

המשך בעלון הבא



מהמתרחש בעולם הכשרות

מאמרים שנכתבו בארצות הברית לפני מאה שנה

בענייני הכשרות

מהריב"ז

מהרה הראשי דארצות הברית הרה"ק רבי יעקב יוסף הערמאן ז"ע
סמסר נפשו על הכשרות, ומתוך האיזמים שאיימו על חייו
והצרות שהיו מנת חלקו בימים ההם, נפל למשכב עד לפטירתו.

ולא מצאנו כעת העצה לזה רק ללכת בעקבי הצאון ואותו אנשים זעיר שם וזעיר שם שנשארו כאודים מוצלים מדורות שעברו באמעריקע הן הן שמעידין על עצמם כי רק המסירות נפש עבור בשר כשר ושאר מאכלות כשרות (והשבת והצניעות) הוא שעמדה להן להעמיד ולהמשיך דורות כשרים. כ"ו ישים כל יהודי ירא וחרד אל לבו כי אם יתגר מבשר אשר גדולים וצדיקים צועקים חוצה חלב! דם! נבילה! וטריפה! אז יהי טוב לו בזה ובבא, יראה דורות ישרים מבורכים מרוב נחת ועוגג באורך ימים ושנים טובים אשריו בעוה"ז וטוב לו במשך בעלון הבא. בעוה"ב.



מצב הכשרות בימינו

חזקת כשרות של הרבנים המכשירים

כלל גדול בתורה כל דבר שאינך יודע אם הוא מותר או אסור, הרי זה אסור עליך עד שתשאל לחכם ויאמר לך שהוא מותר, ועיין ברכות ל"ה ע"א אסור לו לאדם ליהנות מעוה"ז בלא ברכה אמר רבא מאי תקנתיה ילך אצל חכם מעיקרא וילמדנו ברכות כדי שלא יבא לידי מעילה, ועיין פתשגן הכתב שם.

וגדולה מזו אמרו ז"ל (חולין דף נ"ג) וברמב"ם פי"א מהל' שחיטה ה"ב וגם נתבאר בהל' מאכלות אסורות דכל ספק טריפה אפי' טריפה שנולד ספק טריפות שאפשר להתברר שימתין כ"ד שעות או כיוצא בו לא זאת שאסור לאכול אלא אפי' למכור לנכרי בתוך זמן זה אסור שמא ימכרנה לישראל ועכשיו נהפוך ודור תהפיכות המה שמעולם טוענים עד שלא נתבאר האיסור הוא היתר וכל ספיקות עושים ומספקין ומתחילה עושה ספק דאורייתא וממילא הו"ל אח"כ הפסד מרובה והו"ל עוד ספק והו"ל ס"ס וממילא נעשה מהספק דאורייתא איסור דרבנן ואח"כ מאיסור דרבנן עושין ספד"א והפסד מרובה והרי היתר גמור ויאכלו ענוים וישבעו מירוקות מלא תולעין וכיוצא בו אוי לי אם אומר אוי לי אם לא אומר, ולכן הני ירקות לא זאת שאסור לאכול ירקות אלו עד שיבדוק אלא אפי' למכור לנכרי אסור שמא ימכרם לישראל מלבד שאם יסירו הכתב הכשר, ובזה הנני ידידו דושכ"ת בלב ונפש,

מנשה הקטן

מנשה הקטן

אבדק"ק אונגוואר ור"מ דשיבת "בית שערים"
ברוקלין, נ.י.

כ"ד למט-מנים התשנ"ה בני" יצו"א

רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אבינו שבשמים וכו' ה"ה כש"ת הרב ... שליט"א לייקווה נ"ז

אחדשכ"ת יסלח לי על שלא אוכל לתוארו כי חזיתא דמר לא ידענא ויקבל כל הכבוד הראוי לו. בקשר להשיחה טעלפאנית אשר צלצל אלי בענין בדיקת עלה חזרת שהם מוחזקים במיעוט המצוי בתולעים ועיין בערה"ש יו"ד סי' פ"ד דכל הסאללאט וחסה וחזרת בחזקת מתולעים הם, בכלל מדינות, וז"ל הערוך השלחן יו"ד סי' פ"ד סעי' ס"ב

המשך בעלון הבא



שמע בני

עצות לתיקון הכשרות ועוד

היו. "כיצד יודע אתה מה היא העבירה של כל אחד?" שאלתי, והוא ענה: בצידה של רוחו נראית צורה מכוערת בתכלית הכיעור ובתוך צורה זו כתובה העבירה שהחוטא עבר עליה. העבירה עצמה נעשית שד והולכת לצידי כל זמן שלא שב ממנו, צורה זו מכריזה על העבירה אך גם אינה מניחה לבייש את הרוח בתקוה שיחזור בתשובה".

"האם שמעת מכריזים טובה על אנשים?" שאלתי, והוא השיב: "לא שמעתי אבל אברהם שניאור ספר לי ששמע כרוז מכריז בקול שמחה וצהלה וקול ערב נשמע מסוף העולם ועד סופו ונשמע הכרוז הזה באזני כל הבריות שבעולם, וכה אמר הכרוז: "הזהרו בפלוני ופלוני שכל הנוגע בהם כאילו נוגע בבבת עינו". דבריו הפליאוני ואני שאלתי: "אם אומר אתה שהקול נכנס באזני כל הבריות שבעולם כיצד זה שמע את הקול אברהם שניאור ואתה לא שמעת אותו?" על כך השיב שכדי לשמוע את הקול הזה צריך זכות ורשות ניתנה לאברהם שניאור לשמוע את הקול כדי להענישו בזה שיראה כמה איבד, שכן, בשעה שעשה תשובה היו גם עליו מכריזים כך ועתה הפסיד הכל בכך שאבד עצמו לדעת". "ומה טעם שומעים את הקול שאר בריות שבעולם?" "כדי שיפול עליהם פחד".

באותה עת היה רעב בעיר, לכן שאלתי אם ידוע לו בגין איזה עוון הגיע רעב זה לעיר, על כך ענה: "בעוון מוכרי מזונות שמיקרים אותן ולא רק זאת אלא שנשבעים לשקר ומנבלים את פיהם".

לבסוף סיפר כי היה פורח באויר בגובה של שלוש קומות וסיים את דבריו בבקשה לשתות לוג יין טוב ומשובח כמו שהיה נוהג לשתות בהיותו בחיים. לשאלתי, "מה תועלת יש לך עכשיו מן היין"

המשך בעלון הבא



מכתבים למערכת

סט

בזאת הנני לאשר בתודה שקבלתי את הספר שחיתת ואכילת בשר כהלכתה.

בכבוד רב
הרב סיני אדלר
רב העיר אשדוד



מה אנהנו אוכלים? מי מספק לנו את הבשר?

כתבות מהעיתונים
שרוב הבשר שאנחנו אוכלים, בא מהערבים.

פטנט שכזה.

בשיטה דומה של שינוי-שם משתמשים גם גני אירועים החתומים על הסכם כשרות, כדי שיוכלו להמשיך לעבוד בשבת, חת שם אחר, אבל הציבור הרוצה בכשרות אמינה, כלל אינו יודע על חילופי השמות הללו.

ה. מומחים לתיירות לא לכשרות

סעיף אחר של הבעיה הנרחבת הזו שייכת לבר הפועל בשמחה. הרבנות הראשית לישראל מחייבת כל בר להצטייד בתעודת כשרות, כתנאי להכנסתו לאירוע כשר. בפועל, כמעט אין ברים עם תעודת הכשר. בזמן השמחה מכינים הברים קוקטיילים שונים, מערבבים חלב באלכוהול או יינות כשרים במשקאות לא-כשרים. יש מקרים שהבר מגיע לגן השמחות באופן עצמאי, בנפרד מהקייטרינג. רק לעתים רחוקות מצליח המשגיח למנוע הכנסת משקאות לא-כשרים, אבל כמעט תמיד מוצאים את הרגע שהמשגיח מפנה עורף ומערבבים קוקטייל אסור. אחר-כך אומרים למשגיח שהמארח אשם הוא הביא את המשקאות.

מכל האמור עד כאן ברור שגם כאשר בעל הגן או הקייטרינג אומרים לכם שאירוע שהוא עורך הוא גלאט-כשר או שיש מנות גלאט-כשר - אל תסמכו עליו, אלא אם כן יראה לכם תעודה של רבנות מסומכת המאשרת זאת. אחד מגני האירועים פרסם שיש לו הכשר של אחד הבד"צים הידועים. התפלאתי ושאלתי את בעל הקייטרינג בגן, ממתי יש לו השגחה מהבד"ץ, ואיפה המשגיח של אותו בד"ץ. הוא ענה: הרי אני קונה בשר בהכשר של הבד"ץ. או שכן או שלא, אבל משגיח לא היה שם.

המשך בעלון הבא



גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישראל לפרוס) והיו שתפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר היומי ספרים ועלונים בחנם: 0527651911

www.ha-zohahr.info / www.israel613.com / www.allzohar.com / HA-ZOHAR.NET
www.israel613.com/SHULCHAN_ARUCH.htm